АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Територіальна організація влади»

Розробник: Качан Я.В., кандидат наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та публічної служби.

Спеціальність **D4 – Публічне управління та адміністрування**
Освітній рівень – **Магістр**
Категорія дисципліни – **вибіркова**
Кількість кредитів – **3**
Рік підготовки – **1 (**2-й семестр програми**)**

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Територіальна організація влади» є теоретико-методологічні, організаційно-правові та практичні засади територіальної організації публічної влади в Україні, особливості функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування на різних територіальних рівнях, механізми реалізації державної регіональної політики, децентралізації та забезпечення збалансованого розвитку територій.

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння територіальної організації публічної влади, конституційно-правових та інституційних засад територіального устрою України, принципів організації регіонального управління і місцевого самоврядування; набуття практичних навичок аналізу територіальних управлінських систем, розмежування повноважень між органами публічної влади, застосування механізмів децентралізації, розроблення управлінських рішень щодо розвитку територій та забезпечення ефективної взаємодії органів виконавчої влади й місцевого самоврядування з урахуванням сучасних безпекових викликів і європейського досвіду.

Очікувані результати навчання (програмні результати)

РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.

РН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку відповідних сфер діяльності, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

Загальна характеристика навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Територіальна організація влади» спрямована на формування цілісного уявлення про територіальні засади функціонування публічної влади, організацію державного управління та місцевого самоврядування, механізми взаємодії органів публічної влади на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях. Дисципліна поєднує правові,

інституційні, управлінські та соціально-економічні підходи до дослідження територіальної організації влади в Україні.

У межах курсу розглядаються конституційно-правові засади територіального устрою держави, особливості адміністративно-територіального поділу України, принципи централізації та децентралізації, організація діяльності місцевих органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування. Особлива увага приділяється реформуванню територіальної організації влади, формуванню державної регіональної політики, забезпеченню спроможності територіальних громад, використанню європейського досвіду та особливостям здійснення публічної влади в умовах воєнного стану.

Матеріал дисципліни структурований у три змістові модулі, що забезпечують послідовний перехід від загальних засад територіальної організації влади до організаційно-правових механізмів її функціонування та практичних аспектів управління розвитком територій.

Змістовий модуль 1. Загальні засади територіальної організації влади

Перший змістовий модуль спрямований на формування теоретичного та інституційного підґрунтя розуміння територіальної організації публічної влади. У межах модуля розглядаються поняття державної території, її структура, конституційно-правові засади територіального устрою України, особливості адміністративно-територіального поділу та організації регіонального управління.

Окрему увагу приділено регіональній політиці Європейського Союзу, її принципам та інструментам, можливостям використання європейського досвіду в Україні. Досліджуються процеси децентралізації, співвідношення централізованого та децентралізованого управління, вплив адміністративно-територіальної реформи на формування політики регіонального розвитку.

У результаті вивчення модуля здобувачі формують системне розуміння територіального устрою держави, інституційних основ регіонального управління та механізмів реалізації політики децентралізації.

Змістовий модуль 2. Організаційно-правові засади функціонування місцевого самоврядування

Другий змістовий модуль спрямований на поглиблення знань щодо організації та функціонування місцевих органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування в Україні.

У межах модуля розглядаються система місцевих державних адміністрацій, територіальних органів центральних органів виконавчої влади, їхні функції та повноваження. Аналізуються правові засади здійснення місцевого самоврядування, компетенція сільських, селищних і міських рад, повноваження відповідних голів, механізми реалізації власних і делегованих повноважень.

Значна увага приділяється формам безпосередньої участі населення у вирішенні питань місцевого значення, інститутам локальної демократії, правовим гарантіям місцевого самоврядування та забезпеченню взаємодії органів публічної влади з територіальними громадами.

У результаті опанування модуля здобувачі набувають навичок аналізу повноважень органів публічної влади, визначення організаційно-правових механізмів їх взаємодії та обґрунтування управлінських рішень на місцевому рівні.

Змістовий модуль 3. Особливості організації влади на регіональному та загальнодержавному рівні

Третій змістовий модуль має прикладну спрямованість та орієнтований на дослідження особливостей територіальної організації влади в умовах сучасних викликів, вивчення міжнародного досвіду та механізмів забезпечення збалансованого розвитку територій.

У межах модуля розглядаються особливості здійснення публічної влади у воєнний період, правові та організаційні засади функціонування військово-цивільних адміністрацій, їхні повноваження та роль у забезпеченні управління територіями.

Окремий блок присвячено зарубіжним моделям територіальної організації влади та регіонального управління, зокрема досвіду європейських держав, можливостям його адаптації до українських умов.

Значна увага приділяється концепції збалансованого розвитку територій, механізмам державного регулювання регіонального розвитку, підвищенню конкурентоспроможності регіонів, удосконаленню управлінських підходів та визначенню пріоритетних напрямів соціально-економічного розвитку територіальних громад.

У результаті опанування модуля здобувачі набувають умінь аналізувати територіальні управлінські системи, оцінювати ефективність регіональної політики та формулювати пропозиції щодо вдосконалення механізмів управління розвитком територій.

Узагальнююча характеристика

Сукупність трьох змістових модулів забезпечує поєднання теоретичних знань, нормативно-правових засад та практичних інструментів територіальної організації публічної влади. Дисципліна формує у здобувачів вищої освіти комплексне розуміння функціонування системи публічної влади на різних територіальних рівнях, сприяє розвитку аналітичних та управлінських компетентностей, необхідних для підготовки й реалізації рішень у сфері регіонального розвитку, місцевого самоврядування та забезпечення спроможності територіальних громад.

Опанування дисципліни сприяє підготовці фахівців, здатних ефективно діяти в умовах децентралізації, реформування публічного управління, європейської інтеграції, воєнних і повоєнних викликів.